

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-28/2019

2020 m. sausio 22 d. Nr. KT9-A-S9/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-28/2019.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas Konstitucinio Teismo prašo ištirti Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – VGTPĮ) 14 straipsnio 7 dalies atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsniui, taip pat Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 158 straipsnio 2, 3 dalių atitiktį Konstitucinio Teismo 2019 m. kovo 1 d. nutarimui ir Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai.

Pareiškėjas taip pat prašo atnaujinti galimai praleistą prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą, nurodydamas sunkią materialinę padėtį (lėšų neturėjimą, negalėjimą pasamdyti advokato), kuri, anot pareiškėjo, patvirtina, kad šis terminas praleistas dėl svarbių priežasčių.

2. Pareiškėjas 2018 m. lapkričio 14 d. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai (toliau – ir Tarnyba) pateikė prašymą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo rengiant apeliacinį skundą civilinėje byloje. Tarnyba 2018 m. lapkričio 21 d. sprendimu (toliau – ir Sprendimas) atsisakė pareiškėjui teikti antrinę teisinę pagalbą, nurodydama, kad pagal ankstesnius Tarnybos sprendimus ši pagalba jam jau teikiama dviejose civilinėse bylose, o pareiškėjas nesutiko apmokėti teikiamos teisinės pagalbos išlaidų dalies.

3. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. sausio 29 d. sprendimu administracinėje byloje pareiškėjo skundą dėl minėto Tarnybos Sprendimo panaikinimo atmetė kaip nepagrįstą. Pareiškėjas su apeliaciniu skundu kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, kuris galutine ir neskundžiama 2019 m. balandžio 17 d. nutartimi administracinėje byloje pareiškėjo skundą atmetė, o Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. sausio 29 d. sprendimą paliko nepakeistą.

Pareiškėjui pateikus Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui prašymą dėl proceso atnaujinimo administracinėje byloje, šis teismas 2019 m. gegužės 7 d. nutartimi nustatė pareiškėjui terminą prašymo trūkumams pašalinti.

Pareiškėjas 2019 m. gegužės 21 d. Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė patikslintą prašymą atnaujinti procesą administracinėje byloje, tačiau minėtas teismas 2019 m. gegužės 22 d. nutartimi šį pareiškėjo prašymą pripažino nepaduotu ir jam grąžino, nes *inter alia* pareiškėjas praleido jam nustatytą terminą prašymo trūkumams pašalinti ir pateiktas patikslintas prašymas neatitiko ABTĮ IV dalyje („Proceso atnaujinimas“), *inter alia* jo 158 straipsnio 2 dalyje, nustatytų reikalavimų (pateiktas prašymas nebuvo pasirašytas advokato ir pareiškėjas nepateikė duomenų apie turimą teisinį išsilavinimą).

4. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2019 m. spalio 24 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

5. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija) kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones; šios teisės įgyvendinimo tvarką nustato Konstitucinio Teismo įstatymas.

6. Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyta, kad asmuo turi teisę paduoti Konstituciniam Teismui prašymą ištirti įstatymų ar kitų Seimo priimtų aktų, Respublikos Prezidento aktų, Vyriausybės aktų atitiktį Konstitucijai arba įstatymams, jeigu: 1) tų aktų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir 2) šis asmuo pasinaudojo visomis įstatymuose nustatytomis savo konstitucinių teisių ar laisvių gynybos priemonėmis, įskaitant teisę kreiptis į teismą, ir, išnaudojus visas įstatymuose numatytas teismo sprendimo apskundimo galimybes, yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, ir 3) nuo šios dalies 2 punkte nurodyto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

7. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymas, kuriuo Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta kiekvieno asmens teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą, įsigaliojo 2019 m. rugsėjo 1 d.

8. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. konstitucinę teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų įgijo tik tie asmenys, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas byloje dėl šių asmenų konstitucinių teisių ar laisvių pažeidimo įsiteisėjo 2019 m. gegužės 1 d. ir vėliau. Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d., prašymai pagal Konstituciją yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2019 m. spalio 10 d. sprendimai Nr. KT29-A-S18/2019 ir Nr. KT30-A-S19/2019, 2020 m. sausio 15 d. sprendimas Nr. KT3-A-S3/2020).

9. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo dalies, kurioje pareiškėjas prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja VGTPĮ 14 straipsnio 7 dalis, pažymėtina, kad, kaip minėta, galutinė ir neskundžiama Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis pareiškėjo ginčijamu aspektu priimta 2019 m. balandžio 17 d., t. y. iki 2019 m. gegužės 1 d.

9.1. Vadinas, ši pareiškėjo prašymo dalis yra nežinybinga Konstituciniam Teismui.

9.2. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

9.3. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

10. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo dalies, kurioje pareiškėjas prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja ABTĮ 158 straipsnio 2 dalis, pažymėtina, kad, kaip minėta, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis pareiškėjo ginčijamu aspektu priimta 2019 m. gegužės 22 d., t. y., po 2019 m. gegužės 1 d.

10.1. Minėta ir tai, kad pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalį asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą, jei nuo galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos nepraėjo daugiau kaip keturi mėnesiai.

10.2. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas prašymą Konstituciniam Teismui pateikė 2019 m. spalio 24 d., o galutinė ir neskundžiama Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis priimta 2019 m. gegužės 22 d., konstatuotina, kad pareiškėjas praleido kreipimosi į Konstitucinį Teismą terminą, kiek tai susiję su ginčijama ABTĮ 158 straipsnio 2 dalimi.

10.3. Pareiškėjo nurodytos aplinkybės (sunki materialinė padėtis ir jos nulemtas negalėjimas pasamdyti advokatą) savaime nelaikytinos svarbiomis prašymo pateikimo Konstituciniam Teismui termino praleidimo priežastimis.

10.4. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 6 punktą (2019 m. liepos 16 d. redakcija) Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu šio asmens prašymas paduotas be svarbių priežasčių praleidus šiame įstatyme nustatytą jo pateikimo Konstituciniam Teismui terminą.

10.5. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

11. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo dalies, kurioje pareiškėjas prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja ABTĮ 158 straipsnio 3 dalis, pažymėtina, kad sprendimai, kuriuos pareiškėjas nurodo kaip galimai pažeidusius jo konstitucines teises ar laisves, buvo priimti ne ginčijamos nuostatos pagrindu.

11.1. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Konstitucijai ir (ar) įstatymams neprieštarauja tik tokie Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti aktai, kurių pagrindu priimtas sprendimas galėjo pažeisti šio asmens konstitucines teises ar laisves; pagal Konstituciją minėtas asmuo neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu nebuvo priimta tokio sprendimo (*inter alia* 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimas Nr. KT43-A-S31/2019, 2019 m. gruodžio 11 d. sprendimas Nr. KT62-A-S48/2019, 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr. KT87-A-S72/2019).

11.2. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pagal Konstituciją pareiškėjas neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu pripažinti prieštaraujančia Konstitucijai ABTĮ 158 straipsnio 3 dalį.

11.3. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 1 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašymas paduotas institucijos ar asmens, neturinčio teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą.

11.4. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

12. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 1, 2, 6 punktais, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-28/2019.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas